

Asia: VN/12128/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Luonnonsuojelulain lukukohtaiset kommentit

1 luku Yleiset säännökset

Lausunto esitetään Eläinvihreät ry:n puolesta.

Eläinvihreät ry keskittyy lausunnossaan eläinsuojelun ja eläinetiikan näkökohtiin.

1 Lisätään lain yhdeksi tarkoitukseksi:

Luonnonvaraisten eläinten vastuullisen (tai hyvän) kohtelun edistäminen

Perustelu:

Eläinsuojelulainsäädäntö koskee kaikkia eläimiä mukaan lukien metsästyksessä ja kalastuksessa pyydyttävät ja tapettavat eläimet sekä Suomen luonnolle haitallisina pidettävät vieraslajit. On syytä muistuttaa, että kielto tarpeettoman kärsimyksen aiheuttamisesta koskee kaikkia näitä eläimiä. Erityisesti luonnonsuojelualueilla on oltava erityisen tarkka, että metsästys ja kalastus tapahtuu vastuullisesti ja ylittäen lain minimivaatimukset. Lisäksi yleiset moraalikäsitteet edellyttävät, että eläinten tappamisen tulee olla hyvin perusteltua, jotta se voidaan hyväksyä - huvikseen ja "varmuuden vuoksi" tappaminen ovat tuomittavia, jos on parempia vaihtoehtoja.

PYKÄLÄT 7, 8 JA 9

Lisäykset varovaisuusperiaatteesta, selvilläolosta ja ympäristötietoisuudesta ovat erinomaisia. Pykäliin 8 ja 9 olisi hyvä lisätä luonnonvaraisten eläinten hyvinvointi (eläinsuojelun ja eläinyksilön itseisarvon näkökulmasta).

2 luku Luonnonsuojelun viranomaiset ja muut toimijat

PYKÄLÄT 11 JA 13

Erinomaiset lisäykset:

Luomus tieteelliseksi viranomaiseksi

Luontopaneelin virallistaminen poikkitieteelliseksi ja poliittista neuvontaa tarjoavaksi riippumattomaksi asiantuntijapaneeliksi

Ehdotamme, että luontopaneeliin varmistetaan myös riittävä eläinsuojelullinen asiantuntemus luonnonvaraisten eläinten hyvinvoinnin ja käyttäytymisen näkökulmasta.

3 luku Luonnonsuojelusuunnittelu

Luonnonsuojelusuunnitelmat ja toimenpideohjelmat, seuranta ym.

Luonnonsuojelusuunnitelmissa tulee myös huomioida eläinten hyvinvoinnin näkökulma.

18

"Luonnonsuojelusuunnittelussa on otettava huomioon..."

Ehdotamme lisäystä: ...eläinten hyvinvointi

19

"Ympäristöministeriön on yhteistyössä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa järjestettävä luontotyyppien ja luonnonvaraisten eliölajien levinneisyyden, esiintymisen ja

runsauden seuranta sekä arvioitava eliölajien ja luontotyyppien suojelutaso ja sen muutokset. Tällöin on erityisesti otettava huomioon uhanalaiset lajit ja luontotyypit ja niiden uhanalaistumiskehityksen seuranta, luontodirektiivissä tarkoitetut yhteisön tärkeinä pitämät luontotyypit ja lajit sekä lintudirektiivin tarkoittamat luonnonvaraisina elävät lintulajit."

Ehdotamme lisäystä:

Lisäksi on seurattava luonnonsuojelutoimenpiteiden vaikutuksia eläinten hyvinvointiin eläinsuojelunäkökulmasta.

4 luku Luonnon monimuotoisuuden suojelun ja hoidon tukeminen

4 luku Lumo-tuet

Luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi annettavissa avustuksissa tulee mielestämme asettaa eläinsuojelullisia ehtoja erityisesti vieraslajisten eläinten pyynnille (mm. pykälä 31). Metsästyslainsäädäntömme on puutteellinen erityisesti ns. passiivisten pyydysten ja vieraslajisten sekä rauhoittamattomien eläinten pyynnin osalta, eikä vastaa eläinsuojelulainsäädännön vaatimusta, joka kieltää tarpeettoman kärsimyksen aiheuttamisen. Käytännöt eivät vastaa myöskään yleistä käsitystä vastuullisesta ja eläimiä kunnioittavasta metsästyksestä.

On osoittautunut, että Suomessa on myynnissä ja käytössä laittomia pyydyksiä ja metsästyskäytäntöjä. Maamme ei myöskään ole ratifioinut kaikkia EU-jäsenmaita koskevaa kansainvälistä AIHTS-sitoumusta pyyntivälineiden standardista. Standardit ovat itsessään osoittautuneet riittämättömiksi turvaamaan eläimille kivuttoman ja nopean kuoleman esimerkiksi ns. hetitappavissa raudoissa, ja pyydyksiin joutuu eläimiä, joille ne eivät ole tarkoitettuja. Karhuja ja muita suurpetoja sekä uhanalaisia eläimiä loukkaantuu ja kuolee pyydysten takia. Lisäksi pyydyksiä on luvallista käyttää jopa eläinten pesintäaikaan ja ilman metsästyskorttia sekä jättää pyydysten kokeminen jopa kahden viikon välein tapahtuvaksi. Ks.

<https://www.elaintieto.fi/blogi/rautapyynnissa-on-tarpeettoman-karsimyksen-riski/>

Rahallisen ja muun tuen ehtona vieraslajien pyynnille ja luonnonsuojelun nimissä tapahtuvalle metsästykselle on oltava sitoutuminen vastuullisiin metsästyskäytäntöihin, jotka ylittävät selvästi nyt metsästyslaissa esitetyn minimin. Esitämme ehtoina mm. seuraavaa:

- ei metsästystä pesimäaikaan, jolloin pennut voivat menehtyä emon jouduttua tapetuksi;
- ei pyyntiä ilman metsästyskorttia ja asianmukaista osaamista;
- ei pyyntirautojen ja ketun jalkanarujen käyttöä kuin korkeintaan poikkeustapauksissa;

- pyyntirautoja ja muita ansoja ja loukkuja käytettäessä niiden on oltava tutkitusti ja testatusti parhaita standardoituja malleja, joita käytetään tiukasti ohjeistuksen mukaan;
- passiivisten pyydysten kokeminen vähintään kerran vuorokaudessa;
- sitoutuminen torjumaan laittomia metsästyskäytäntöjä, eläinten turhaa tappamista ja vahingoittamista sekä yleensä vastuutonta luonnonvaraisten eläinten kohtelua alueella

5 luku Euroopan yhteisön Natura 2000 -verkosto

-

6 luku Luonnonsuojelualueet

51

Hirven ja valkohäntäkauriin ajoa luonnonsuojelualueella ei tulisi sallia ainakaan automaattisesti.

"Sallittua on myös minkin ja supikoiran pyydystäminen ja tappaminen metsästyslain 7 luvussa säädetyn mukaisesti."

Metsästyslain vaatimukset eivät riitä. Luonnonsuojelualueella kaikkien eläinten metsästys, pyynti ja tappaminen edellyttää tavallista suurempaa eettistä vastuullisuutta ja eläinsuojelulain hengen ja kirjaimen tiukkaa noudattamista. Esitämme samaa kuin yllä luvussa 4:

Ehtona luonnonsuojelualueella tapahtuvalle metsästykselle, vieraslajipyynnille ja eläinten tappamiselle on oltava sitoutuminen vastuullisiin metsästyskäytäntöihin, jotka ylittävät selvästi nyt metsästyslaissa esitetyn minimin. Esitämme ehtoina mm. seuraavaa:

- ei metsästystä pesimäaikaan, jolloin pennut voivat menehtyä emon jouduttua tapetuksi;
- ei pyyntiä ilman metsästyskorttia ja asianmukaista osaamista;
- ei pyyntirautojen ja ketun jalkanarujen käyttöä kuin korkeintaan poikkeustapauksissa;
- pyyntirautoja ja muita ansoja ja loukkuja käytettäessä niiden on oltava tutkitusti ja testatusti parhaita standardoituja malleja, joita käytetään tiukasti ohjeistuksen mukaan;
- passiivisten pyydysten kokeminen vähintään kerran vuorokaudessa;

- sitoutuminen torjumaan laittomia metsästyskäytäntöjä, eläinten turhaa tappamista ja vahingoittamista sekä yleensä vastuutonta luonnonvaraisten eläinten kohtelua alueella

Luvanvaraiset poikkeukset sekä metsästys ja kalastus luonnonsuojelualueilla:

Ks. mitä yllä todetaan vieraslajien pyynnistä ja metsästyksestä. Ne pitää sallia vain todellisen tarpeen perusteella ja tiukoin ehdoin. Lisäksi on huomattava kaloista sama kuin muista pyydettävistä eläimistä: myös kaloja suojelee eläinsuojelulainsäädäntö, joka yksiselitteisesti kieltää tarpeettoman kärsimyksen aiheuttamisen.

7 luku Luontotyyppien suojelu

-

8 luku Eliölaajien suojelu

72 -73 Kyn rauhoitus ja poikkeusmahdollisuus torjuntaan pihapiiristä - hyvä!

9 luku Vaihdanta, maahantuonti ja maastavienti

-

10 luku Maiseman suojelu ja hoito sekä luonnonmuistomerkit

-

11 luku Ekologisen kompensaation toteuttaminen

-

12 luku Alueiden hankinta luonnonsuojelutarkoitukseen ja korvaukset

-

13 luku Luonnonsuojelun tiedonhallinta ja päätöksistä tiedottaminen

-

14 luku Luonnonsuojelun valvonta, hallintopakko ja rangaistukset

-

15 luku Muutoksenhaku

-

16 luku Voimaantulosäännökset

-

Huomiot muihin lakeihin ehdotettuihin muutoksiin

Huomiot muutoksista, joita on ehdotettu muihin lakeihin

-

Luonnonsuojelulain uudistuksen tavoitteiden saavuttaminen

Miten lakiehdotus kokonaisuutena vastaa sille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen?

-

Ilmastonmuutoksen hillintä

Miten näette ilmastonmuutoksen hillinnän luonnonsuojelulain ehdotettuna tavoitteena?

-

Ekologisen kompensaation eli luonnonarvoille aiheutuvien heikennysten hyvittäminen

1) Miten ehdotettavat ekologisen kompensaation säännökset vaikuttavat luonnonsuojelulain tavoitteiden saavuttamiseen?

-

2) Miten ehdotettavat ekologisen kompensaation säännökset vaikuttavat toimialojen suunnittelemiin hankkeisiin?

-

Malminetsintä luonnonsuojelualueilla

Pidättekö tarkoituksenmukaisena rajoittaa malminetsintää luonnonsuojelualueilla

1) ehdotetulla tavalla poistamalla viranomaisen mahdollisuus myöntää lupa malminetsintään valtion luonnonsuojelualueilla?

Kyllä

2) muulla tavalla (miten)?

-

Muut huomiot

Muita huomioita esityksestä

-

Riitta Salmi

Eläinvihreät ry - vihreä eläinpoliittinen yhdistys, psta R. Salmi